

Література

1. Майер В.В., Майер Р.В. Электричество: учебные экспериментальные доказательства. – М.: ФИЗМАТЛИТ, 2006. – 232с.
2. Величков В.А. Углубленное изучение основ радиоэлектроники в средней общеобразовательной школе на базе электронных курсов с использованием ИКТ. Вестник ПГПУ, 2005, вип. 1, с. 172 -185

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Яланська С.П. (м. Полтава, Україна)

Комплексний аналіз розвитку творчої компетентності майбутніх учителів дозволив виявити наступні протиріччя: між новими вимогами до рівня і змісту освіти майбутніх фахівців і можливостями традиційної моделі навчання у вузах; між загальним теоретичним рівнем сучасної психолого-педагогічної науки, яка розробляє основні засади компетентнісного підходу, і дійсним станом розвитку професійної компетентності майбутніх учителів; між значною кількістю ідей щодо розвитку творчості вчителів і недостатньою розробленістю концептуальних основ розвитку їх творчої компетентності.

У дослідженні педагогів Г.Г. Ващенко, М.В. Гриньової, І.А. Зязюна, А.С. Макаренка, В.О. Сухомлинського, О.В. Тутолміна, А.К. Маркової, праць психологів Г.О. Балла, М.Ф. Бабій, М.Д. Бойправ, М.Й. Боришевського, О.Ф. Волобуєвої, Л.М. Карамушки, Г.С. Костюка, Л.М. Кудояра, С.Д. Максименка, В.О. Моляко, В.Ф. Моргуна, С.О. Сисоєвої, В.А. Семиченко, М.Л. Смільсон, Н.В. Чепелевої, Ю.М. Швалба, Т.С. Яценко розкрито особливості творчої самореалізації особистості у професійній діяльності.

Під професійною компетентністю майбутнього вчителя ми розуміємо сформованість особистісно-розвивального, діяльнісно-розвивального, комунікативного, фахового компонентів та компоненту опанування досвіду. Під творчою компетентністю ми розуміємо найвищий рівень розвитку професійної компетентності, коли майбутній учитель здійснює професійну діяльність на творчій основі стабільно і неперервно.

Нами створено програму, метою якої є розвиток творчої компетентності майбутніх учителів. Вона передбачає забезпечення психологічних умов та чинників, що активізують творчу, пізнавальну діяльність студентів. Вона складається із сукупності блоків спрямованих на розвиток готовності до адекватного і повного пізнання власних творчих можливостей та педагогічної творчості. Доречним є їх застосування під час навчальних занять та вивчення окремих спецкурсів – «Психологія творчості», «Педагогічна психологія», «Методика викладання психології» та ін. Розроблено систему дидактичних завдань для майбутніх учителів біології з курсів «Загальна цитологія», «Генетична інженерія», «Біотехнологія», спецкурсів «Біологічні явища», «Садово-паркове мистецтво та ландшафтний дизайн» та ін., що активно впроваджуються у навчальний процес.

Для формувального експерименту нами було обрано майбутніх учителів (експериментальна група складалася з 203, а контрольна – із 165 осіб) Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Результати впровадження програми розвитку творчої компетентності майбутніх учителів в умовах ВНЗ довели її ефективність. Це проявилось, зокрема, в тому, що в експериментальній групі студентів зафіксовано зростання професійної компетентності, а саме, студентів експериментальної групи, які володіють творчою компетентністю, 58,5%, контрольної – 13,0% (на 45,5%

більше, ніж у контрольній). Майбутніх учителів експериментальної групи із середнім рівнем розвитку професійної компетентності – 41,0%, а у контрольній таких 68,8%. Студентів із низьким рівнем розвитку професійної компетентності в експериментальній групі 0,2%, тоді як у контрольній групі 18,2%. Отже, отримані результати підтвердили можливість розвитку творчої компетентності майбутніх учителів в умовах навчально-виховного процесу ВНЗ.

Література

1. Яланська С. П. Психологічні засади розвитку творчості майбутніх учителів біологічних дисциплін: теорія і практика: монографія / С. П. Яланська ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка – Полтава, 2010. – 332 с.